

פרוטוקול מס' 7/ב

מישיבת ועדת הכספים, שהתקיימה
ביום ג', ז' בכסלו תשי"ג (25.11.52)
בשעה 08.30.

נוכחים:

י. גורי - היו"ר	ק. לוז
ח. אריאב	ז. סוזאייב
י. אמרתי	מ. סנה
י. בדר	י. פורדר
א.מ. גניחובסקי	א. ציזלינג
ש. דיין	מ. קלמר
	ז. שפר

מזכמנים:

שר האוצר ל. אשכול
שר המסחר והתעשייה ד. יוסף
ד"ר ציטרון - מטעם משרד המסחר והתעשייה
מר זגגי - מטעם משרד האוצר
ד"ר קיטרון - מטעם משרד המשפטים
גב' ק. ארן - מטעם מזכירות הכנסת
מר י. גיל - מטעם גזברות הכנסת

סדר-היום:

- א) מסקנות ועדת המשנה ב'.
- ב) הדיון בחלוקת הרזרבה.
- ג) העברות מסעיקה למעיקה.
- ד) חוספת למשכרתו של קצין הכנסת.
- ה) השימוש במטבע חוץ.
- ו) בעית החשמל בירושלים.
- ז) שונות.

היו"ר י. גורי:

אני פותח את הישיבה.

ב) תלונת הרוכש

היו"ר י. גורי:

ברצוני להזכיר לחברי הוועדה, שתוך הבירורים הגענו לכלל מסקנה, שהוועדה אינה יכולה לקבל החלטה על הלוקח מכוח של 755 אלק ל"י, מאחר ששר האוצר הודיע, כי הוא אמנם מפריש חלק מהרוכש הכללי להתיקרות, ואשר לסכום הנוסף, הוא רואה זאת כרוכש כללי, ועומדת, לפי חוק התקציב, לשיקול דעתו של שר האוצר. מסתבר אי-כוא, שמבחינה חוקית אין לוועדה הכספית סמכות חוקית לקבל החלטות בענין זה. לכן חברי הוועדה שהציעו הצעות שונות, אריכים לקחת דבר זה בחשבון. לעומת זאת שמענו הודעה משר האוצר, שהוא רשע למניח את כל ההצעות האלה, ויעשה כל מאמץ מצידו כדי להיענות להן, בגבולות תקציב האוון.

אשר להצעות להוריד ממשרדים מסוימים, אי אפשר לקבלן, היות ושמענו החברית כי כל המשרדים נמצאים במצוקה כספית גדולה, לאחר שהקפידו את החקן וצמצמו גם את שאר ההוצאות. אין טעם שוועדת הכספים תציע קימוציה נוספית, מבלי לבדוק את המצב.

י. רוקח:

אני מציע להצביע על כל סעיף מהצעותינו לחון אני מציע את ה-25%, שלפי ההחלטות מוקצבים ישר לעיריות, מסם שעשועים ומס רווחים, לא יכנסו לתוך ההשתתפות הכללית.

י. אפרתי:

אני דורש שהיחס לבתי הספר החקלאיים יהיה כיהם לאוניברסיטה ולטכניון, ביחס לתוספת ההתיקרות.

מ. מלטר:

אני דורש אותו היחס גם לגבי ישיבות.

היו"ר י. גורי:

שתי הדרישות של מר אפרתי ושל מר קלמר הן חובנות בהחלט ומסתברות מאליהן. אשר לדרישתו של מר רוקח, בנוגע ל-25 מסם כלי רכב, אני מבקש ממך זגגי שבאמת ישים לב לענין זה, כדי לסיימו פעם אחת ולתמיד. אני, כשלעצמי, הייתי סבור שהוא הסתיים כבר, לאחר שמוכם על ידינו כמה פעמים.

מר זגגי:

דבר זה הוסכם אמנם, אבל היתה פה אי הבנה, ולכן אני מייע, כי האוצר יבחון את הדבר הזה לאור ההכנסות הממשיות שתהיינה. אני לוקח בחשבון את ההלטה ועדת הכספית ורוצה לקימה, אבל רק לאחר בדיקה מס' כי אי אפשר לקבוע מראש: 25, כי זה יוצר מיד חוסר אישרות לשלם את התקציב הרגיל לרשויות המקומיות.

היו"ר י. גורי:

פירוש הדבר שאתה מציע לוועדה הכספית לראות את החלטתה בעבר בענין זה החלטה מסוימת, ואני חושב שזה בלתי אפשרי. האוצר יכול רק לומר לנו, שהוא מבקש רביזיה, כדי לבדוק מחדש את הענין, אבל אינו יכול להציע לנו לשנות את החלטתנו. היא קיימת ועומדת. בא כוח האוצר מודיע, שהוא שומר לו זכות לבקש רביזיה בענין זה. זוהי זכותו, אבל אני לא הייתי מייעץ לו לעשות זאת. לפי שעה, ההחלטה הקודמת עומדת בתקפה.

ס. ג. מ.:

נידחו כל ההצעות לשינוי הלוקח הרוכש. נתקבל הנוסח הבא: האוצר אריך לקחת בחשבון 180 אלק ל"י לעיריות; תוספת לאוניברסיטה, לטכניון, לבתי ספר חקלאיים ולישיבות, הכל במסגרת ההתיקרות ולא במסגרת תוספת תקציבים. הרוכש שנוחרה לרשות שר האוצר עומדת בדבר ראשון למטרה זו.

ת. זריאב:

אני הצעתי ועדת משנה מצומצמת שתתחיל למפל בחיקונים בחוק מס-ההכנסה, והובטח לי שהצעה זו תועמד להצבעה.

י. פורר:

עוד לפני קבלת החוק בכנסת, אני הצעתי
הסמכת ועדה כזו, אמנם הצעתי ועדה
ציבורית, כי לדעתי זהו ענין הנוגע לאנשים רבים. אני שמח עתה לשמוע
שגם חבר הועדה מר אריאב מציע זאת. אני רוצה רק לדעת אם הכוונה היא
לחוק חדש או לתיקונים, כי בשני המקרים אריכה הפרוצדורה להיות שונה.

היו"ר י. גורי:

אני חושב שועדת הכספיה עטתה מטרה בכך שלא
הסכימה להשתתף עם הועדה הציבורית
בדיוניה בענין זה. אולם אני חושב שלא כדאי להתווכח במליאת הועדה על
נושא זה, ולכן יש להעבירו לאחת מועדות המשנה.

י. רוקח:

אני חושב שהועדה אריכה להציע לכנסת חוק חדש
היו כבר מקרים כאלה.

היו"ר י. גורי:

אבל אז הכרחית הסכמה כללית. אני שולל את
האפשרות שיוגש חוק לכנסת בשם חלק מהועדה.
אולם זה אינו שולל אפשרות של לקיחת יזמה והגשת הצעות.

ברצוני להודיע לוועדה, כי אחמול נפגשתי
עם מר רוזנבלום ובקשתיו להגיש לנו את דעתו הנפרדת ביחס ליחסים הכספיים
בין הממללה לבין הרשויות המקומיות, כדי שנוכל לדון בכך. הוא הבטיח לי
לשלוח את דעתו בכתב לא יאוחר מיום שני הבא, ואז נוכל לדון בנושא זה.

ג. הוצאות מסעיה לטמיה

היו"ר י. גורי:

ישנן כאן כמה הצעות של העברה מסעיה לחעיף
במשרד ראש הממשלה, במשרד החוץ ובמשרד
הפנים. מכיון שאין התנגדות, אני רואה זאת כמאושר.

ז. סוזאוב:

אינני יודע את דבר זה שייך הנה, אבל מכיון
שהזכר משרד החוץ, אני חושב שאני חייב
לציין. אני הייתי עכשיו באמריקה, וראיתי ושמעתי שם, כי הוצאותיו של
משרד החוץ שלנו באמריקה הן מוגזמות מאד, באופן יחסי למדינה לנועה וקטנה
כמו שלנו, ואולי אפילו לא באופן יחסי. הוצאות הן גדולות להבהיל, ואני
חושב שאנו מוכרחים לדון בפיסוצים בתקציב זה. אפילו אנגליה, שהיא לכל
הדעות מדינה יותר גדולה ועשירה ממדינתנו מצמצמת את השירותים הדיפלומטיים
שלה בארצות אחרות, כדי להקטין את התקציב, ואני חושב שלמשרד החוץ שלנו אסור,
ממש אסור, להמשיך ללכת בהדרך בה הוא הולך, מבחינה תקציבית. מפאת הסיבה
שהתקציב טובא לנו תמיד במאות מאד, איננו מספיקים אף פעם לדון בו בעיון
וביסודיות, ולכן אני מציע, שאולי יובא לפנינו תקציב משרד החוץ באופן
מיוחד, לפני הגשת התקציב כולו, כדי שנוכל לדון בו, ללמוד אותו ולראות מה
אפשר לעשות כדי לצמצם את הוצאותיו בהול.

היו"ר י. גורי:

אני מציע לך לנסח זאת כשאילתא; תהיה
ודאי חשובה, ואם יידרש דיון - יהיה גם דיון;

ד. תוספת למסכתו של צינ הכנסת

היו"ר י. גורי:

קבלנו מכתב ממזכירות הכנסת, בו כתוב, כי
לפי חוק חסינות בניני הכנסת, הוזמן ע"י
מזכירות הכנסת מר בלקין לשמש בתפקיד קצין הכנסת. אחד החנאיה לפני העברתו
מן הצבא היה, שלא ייגרמו לו כל הפסדים, אולם עתה, לאחר בירור אתו, נקבע
כי נגרם לו בכל חודש הפסד של 27 ל"י; כן היו בצבא 12 ל"י ממסכתו כאלוף
משנה, מטורות מסת-הכנסת, בתור דמי יצוג. מזכירות הכנסת מבקשת לאשר את
הפסדו של 27 ל"י לחודש, וכן להמליץ לפטור אותו ממש הכנסת, בסכום של 12
ל"י כדמי יצוג. אבל דבר זה אינו נמצא ברשות ועדת הכספים, זאת יכול להציע

גב' ק. ארון:

עובדה היא, שאי אפשר להעביר אדם מן הצבא הנה, מבלי שייגרמו לו הפסדים כספיים. היה על כך מ"מ עם אנשים רבים, וזה היה התנאי של כולם. יש בנציבות המנגנון נוהג מסוים של דרגות אישיות, כך שאפשר לדעתי, לקיים את הנוהג הזה גם במקרה זה.

י. רוקח:

אני חושב שישנן שתי אפשרויות: להכניס אותו לאחת מן הדרגות של עובדי המדינה, ולסדר כך או הדרגה שלא יפסיד, או לשלוח לאבא את משכרתו והם ישלמו לו, וע"י כך יקבל גם את האספקה מן השק"ם ואת שאר ההנחות שהיה מקבל בהיותו בצבא.

ז. שפר:

ידוע לכולנו כמה קשה היה למצוא אדם מתאים לתפקיד זה, ואם סוף סוף נמצא האדם, חושבני שעלינו לדאוג כי לא יגרמו לו הפסדים! הצעתו של מר רוקח בנוגע להעברת משכרתו לאבא אינה יכולה להקבל. אדם העובד בכנסת צריך לקבל את משכרתו ישק מקופת הכנסת. אני חושב שעל ועדת הכספים לאשר את החוספת של 27 ל"י למשכרתו, אולם על דמי היצוג, המשותתרים ממס ההכנסה אסור לה לדון, כל זמן שאין פנייה ממשרד האוצר.

היו"ר י. גורי:

קצין הכנסת נמצא עדיין בתקופת נמיון, עד 1 באפריל. אני מציע לוועדה לאשר את החוספת של 27 ל"י עד האריך זה, ואח"כ לשוב ולדון בזה. אשר למס ההכנסה, על מזכירות הכנסת לפנות לשר האוצר בבקשה.

התקבלה הצעתו של יו"ר הוועדה.

א. ציזלינג:

אינני יודע אם דבר זה נוגע הנה, אבל אני פניתי כבר כמה פעמים ולא נעניתי, ואני חושב שהשאלה הזו היא חשובה מאד. אני מתכוון לתנאי עבודתם של השוטרים ומדורני הכנסת, שעליהם לעמוד בחוץ בכל מזג אויר, בגשם, בקור ובחמסין, מבלי כל מכסה, במשך שעות שלמות. אני דורש שדבר זה יתוקן במהירות האפשרית.

היו"ר י. גורי:

אני אעביר זאת לתשומת לבו של ועדת הבית, ואבקשה לתת את דעתה על כך.

(אח"כ מקיחה מר א. אבריאלי)
(על השימוש במטבע חוץ)
(עמודים: 9,8,7,6)

ה) - השימוש במטבע זר.

היו"ר י. גורלי:

בעקבות האינפורמציה שנמסרה על-ידי שר החוץ באות משיבות ועדת הכנסת, נקבל עכשיו הרצאה יותר מפורטת מטר. אבריאלי על השימוש במטבע חוץ.

טר. א. אבריאלי:

תקציב מטבע החוץ הוא תקציב ל המשק בלוי, במסגרתו שהממשלה אחראית להספקת מטבע חוץ לטיפוס צרכי המשק כולו. התקציב הזה הוא תקציב לשיבה אחת, והוא תקציב שהממשלה עיבדה במסך חודשים רבים, יותר מאשר הזמן בו התנהל ויכוח שבחלקו, לדאבונו, היה ויכוח צבורי מסביב התקציב הזה. הממשלה התחילה לדון בתקציב מטבע החוץ למעשה בראשית שנת 1952, אולם רק בחודשי הקיץ הצליחה להגיע לסיכום המספריים אשר מובחים כעת לפני ועדת הכנסת.

על כן, היות והדיון התחיל למעשה עוד בסוף החודש שעבר ובמשך זמן רב והיות והדיון הזה עבר את תקופת שנת התקציב של הסדינה ולא הסתיים לפני אפריל 1952, והיות וכמה מהנתונים עליהם הושתת התקציב הזה (לילומים והענקת אשראי לשיבת הכספים השוטפת) נקבעו כעובדות ייחודיות להביאן בחיבורן רק בשלהי הקיץ, נקבע הפעם התקציב הזה עד 30 ביולי, שנה תקציבית שאינה קובלת בישראל וגם לא תשש לנו סטגרת תקציבית להבא, אלא היא מטצה את התקופה שלגבי יידה היה באפשרות הממשלה לתכנן הקצבותיה והוצאותיה במטבע חוץ.

התקציב הזה שהוזה בוונן מקיץ ספורע חשוב בהתפתחות עניינינו התקציביים, על ידי עצם העובדה, שקיים תקציב מטבע זה. הייתה שהממשלה היתה נאלצת לנהוג בה עד כה, של עריכת תקציבים למטבע חוץ לתקופות קצרות מאוד, אינה הייתה האידיאלית ביותר בלי כל ספק, וכאשר הממשלה כולה להביא בחיבורן מקורות הכנסה מסויימים, שגדלם, טיבם וזמנם נקבע פחות או יותר על ידי הנסיון, או על פי צילון לנרכש כמו במקרה של סילווה העצמאות, אחד המקורות החשובים ביותר ל הכנסה כעת, רואה הממשלה את האפשרות לערוך תכנית כספית להכנסה ולהוצאה במטבע חוץ לתקופה יותר ארוכה.

הפעולה שקדמה לעריכת התקציב הזה היתה בהכרח פעולה יסודית, היות והיה ברור טראש שכל תקציב יוצע לא יוכל למשק את כל צרכי ענפי המשק הסובים, ואפילו לא את הצרכים האלטנטריים מהם טורכב המשק הלאומי ל ישראל. היה ברור, שהתקירה והתכנון בכל ענף לפני עריכת התקציב צריכים להיות יסודיים ככל האפשר ומטעים ככל האפשר, כדי לחלק את הכספים העומדים לרשותנו במשך התקופה הזאת באופן הנכון ביותר, ובאופן שהנזק אשר ייגרם למשק על ידי העובדה, שפחות מדי כסף עומד לרשותו, יחול באופן יחידה ויתבטא באופן אשר יאפשר לנו השנה לה יג את 3 המטרות העקריות העומדות לפנינו, כפי ש אנו חושבים את מחיבת הסדיניות הכספית במשך מטבע חוץ:

א) - לאזן את התקציב. הכוונה היא, לבטא את הוצאותינו הממושבות על התקבולות הסיועיות, הסתדלנו להעריך באופן השטרני. המצומצם והמוגבל ביותר את הכנסותינו מכל המקורות של מטבע חוץ העומדים לרשותנו.

ר.ש.

(ב) - לא להגדיל את חוב הטרינה בטבע חוץ, אלא לייצב את החוב הזה ולהחזיקו בגבולות הטכונים הקיימים.

לא ראינו אפשרות לכלול בתקציב הזה טיף של החזרת חובות ללא חידוש חובות. לא ראינו גם אפשרות להקטין באופן אבטולוטי את החוב בטבע חוץ במסך השנה הזאת, אבל השבנו הישג חשוב ורציני, כמובן באם נצליח במסך השנה הזאת לא להגדיל את התחייבותנו בטבע חוץ, אלא לבצע את המיסק ואת הטובי קולציה הכספית הנחוצה לפטן את התקציב בגבולות ההתחייבויות הקיימות, כפי שהיה קיים בתחילת שנת הכספים של טבע חוץ.

(ג) - לא להגדיל את התחייבויותנו בטבע חוץ, לא להוציא את הכספים בשלמותם לתצורה לזמן קצר, אלא לעשות גם במסך הזנה הזאת את הטקטיסטים האפשרי כדי לפתח את המסך, וכדי להסקיע חלק מן הטבע הזר העומד לרשותנו בפעילים, אשר בינה הבאה קטינו את זיקתנו לאותם טקדורות המיסון העומדים בפנינו. טקדורות אלה, כפי הנראה, יעמדו לרשותנו גם בשנה הבאה, ואנו נשתדל להגדיל אותם הפעילים ואותם ענפי המסך אשר יכולים במרווח הזמן לזוסיף להכנסות בטבע חוץ על ידי האקספורט. כלומר, המטרה היא לשים את הדגש על הסכונות נראים לעין בשנה הבאה בטבע חוץ, על ידי פיתוח ענפי המיסק שיכולים ליצור בארץ מוצרים שאנו יכולים לטכונים לקנותם בחוץ-לארץ, וטכירות המוצרים האלה ברווחים העולמיים.

כאשר 3 המטרות האלה עומדות לפנינו, אנו מגיעים לידי הצעת התקציב המונחת כעת בפני חברי ועדת הכספים.

כפי שאמרתי, אין התקציב הזה תקציב אידיאלי אשר טביא בחשבון בשלמותם את צרכי כל ענף וענף. אבל כאשר חילקנו את הטכונים שעמדו לרשותנו, היינו צריכים להשתדל לערוך את החלוקה הזאת באופן שיקל על הנזק אשר ייגרם למסך על ידי סיעוט כספיים.

ברצוני להסביר כעת את הטבלה המונחת בפני חברי הוועדה:

סעיף 1 - קצרותים - 52,8 סליון דולאר. סעיף זה כולל את הוצאות הבטחון.

סעיף 2 - פקדונות ערביים - 2,8 סליון דולאר. הטטשלה התחייבה לשלם סליון ליש סתוך הפקדונות החסומים הערביים, כלומר 2,8 סליון דולאר. מכום זה יצטרך להשתלם עוד לפני גמר שנת התקציב הנוכחית.

סעיף 3 - דלק - 37 סליון דולאר. הוא כולל את כל טוב הדלק, ויחייב אתנו לטכונות רציניים בהוצאות הדלק. הטטשלה עשתה ומיין לעשות את כל האפשר להקטנת הוצאותינו במימה זה.

סעיף 4 - החזקה ותיקונים. בפרטים המצופרים לטבלה תמצאו למה דבר זה טכוון. הוא כולל גם את כל חלקי החילוף טענפי המסך הטובים, גם למעשיה, גם לטכוניות טכל הטובים.

סעיף 5 - בדיאות, מינוך ותרבות, והפירוט בצדו.

סעיף 6 - טוון וחופרים לייצור -
 סעיף זה הורה הקטנה בהיוואה עם השנה יעברה.
 ההקטנה הזאת אפשרית הודות לכמה גורמים: א) - ירידה במחירי השוק
 העולמי, או לפחות במחיר החופרים העולמיים, בכמה מצרכי טוון
 חיוניים; ירידה בטויליט במחירי החבלה בחודשים האחרונים.
 קיימת תקנה ירידה זו מסך בסך החורף והקיץ הבא (ב) - היבולים
 הסובלים השנה הקודמת, והצומח של סגור החקלאות לגידול טוון בארץ
 בעונות החקלאיות הבאות. שני הגורמים האלה גם יחד איפשרו את
 ההקטנה הזאת במידה ניכרת, אם-כי הטטסלה החליטה לשריין סכום של
 3 מליון דולאר מתוך הרזרבה הכללית בתקציב במביל הטעיף הזה, אם
 חלק מהשערוטינו יתבדה.

סעיף 8 - חופרי גלם לתעשייה לצריכה
 סקוטית. הוא כולל אך ורק אותם חופרי הגלם הנחוצים לטיפוק מכניות
 הצנע של הטטסלה, ואינו כולל בחשבון חופרי גלם בכסויות גדולות,
 בענפים בהם תכנית הצנע אינה פועלת.

סעיף 9 - ייצוא. הוא סופיע בצד ההוצאות,
 כי הוא טכוון לפיטון חופרי הגלם הנחוצים לתעשייה הסקוטית, כדי ליצור
 את טנצרי הייצוא. הוא כולל את החופרים שהפרדטנות זקוקה להם לייצוא
 תפוזים, ואת כל יתר החופרים שכל הטוגים לתעשייה זקוקה להם כדי
 לגסור את החופרים הסוגים אנה או לעבד אותם, ואח"כ לייצאם.

סעיף 10 - התושבות חקלאית והסקעה.
 סעיף זה כולל את ההוצאות עבור הסקעה וחופרים יועים הנחוצים לסק
 החקלאי כל הטוגים, אבל אינו כולל הסקעה בפרדטנות.

סעיף 11 - הלקות בכוח וחטטל בתעשייה.

סעיף 12 - הסקעה בתחבורה.

סעיף 13 - הסקעה במסחר וסירותים.
 כולל בנין סחטניט יוניט והוצאות בקשר לפעולות סחחריות ופעולות
 הירותים הצבוריים.

סעיף 14 - הסקעה בייכון ובנין, סלבד

בניני תעשייה.

אחרי כל ההוצאות האלה נסאר מתוך התקציב
 סכום של 19,3 מליון דולאר, כרזרבה כללית. מתוך הסכום הזה יריינה
 הטטסלה 3 מליון דולאר במביל תקציב הטוון, במקרה שלא נוכל לעמוד
 במטגרת לנקבעה בתקציב. אין תכנית לחלוקת הרזרבה.

אקרא לפניכם כעת את פירוט סעיף הירותים:
 ריבית, קומיטיוניט ודטי עטילות בחוץ-לארץ -16 מליון דולאר;
 דיבידנדה ורויאלטיט - 300.000 דולאר; שירותי ישראל בחוץ-לארץ -
 כולל סגביות ומילות העצמאות - 12 מליון דולאר; טפנות, ביטוח,
 נסיעות (לא כולל תשלום הובלה סי"ף) - 4,3 מליון דולאר; בטוון -
 16 מליון דולאר. הסכומים האלה כוללים הוצאות בלתי צפויות, כי
 הערכת הוצאות הדיבידנדה היא קטנה מאוד ויתכן ייצטרכו לסלם סכומים
 יותר גדולים לטסקיעים זרים, ויצטרכו להוטיף גם לשירותים חיוניים.

טעגת הכספים

25.11.52

סקירת סר א.אבריאל על הייסוס בטבע חוץ.

ר.ט.

א.ט.גניחובטסי:
ר.ט.אני סבקס סמסרד האוצר ל ספק לחברי
הוועדה את כל החומר הדרוש בשאלה זו,
כדי להדיון יוכל להיות סמצה ויטורי. לכן אני סבקס שייקבע יום סיוחד
לדיון זה, לא היום, כי לא נותר לנו סספיק זמן.

י.פנדר: אני סצטרף לבקשתו של סר גניחובטסי.

אני סבקס חומר להשוואה עם השנה שעברה
בטח סטבע חוץ, ואם אפשר - הייתי רוצה גם לדעת את ההשוואות ביחס
לגידול האוכלוסיה וכוונה.

אני סבקס ניתוח של הסכומים אשר יוצאו
לעניינים הסוטפיים, ומה ישאר לסטרות פיתוח.

אני סבקס פירוט של ה-30 מליון הדולאר
לאקטפורט.

ברצוני לדעת, מהי עמדת האוצר בימלת
הייבוא ללא חלום.

ברצוני לקבל הסבר בנוגע לדיבידנדה
הטביעה בסך-הכל ל-300 אלף דולאר.

י.בדר: ברצוני לדעת, אם כוונת האוצר ליצור שנה
תקציבית חדשה, אפריקאית?

ברצוני לדעת, אם הסכום הסוקדס לצרכי
בטחון הוא סופי, כי הוא נראה ליקטן מאוד ובהחלט לא סטפיק.

אשר ל-30 מליון הליי הטיועדות לאקטפורט,
ברצוני לדעת מה הסכום הטיועד לייצוא עצמו, ומה להוצאות אחרות.
מה הרווח הנקי בדביזים שהייצוא?

כיצו סתחלקים הסכומים הרוטמיים בתקציב
הזה בין הסטרדים הסוניים.

סר א.אבריאל:
לשאלה זו ברצוני לענות סיד.
הסעיף ה-1 - שירותים - עומד לרשות האוצר;
הסעיף הטיועד לבטחון עומד לרשות סטרד הבטחון; הסכום הטיועד
לתשלום לערבים עומד גם-כן לרשות האוצר, כי הוא טסלם להם אותו.
סעיף הדלק עומד לרשות האוצר, כי הרשות הסוטסכת העוסקת בדלק היא חלק
סמסרד זה. לכן טובאים הסעיפים האלה תחת סם האוצר, אבל כתוצאה סזה
לא עומד לרשותו של הסטרד כל סכום כסף.

י.בדר: ברצוני לדעת, כמה תחסוך לנו החקלאות
בטבע זה, מבחינת התוצרת?

ברצוני לקבל הסבר על עיית סיטון התעסיה.
באופן ריטי בנוגע לטאון התשלומים הוא כולל
את ההשוואה בעצמנו. עלינו לקבל חוסה ספורט.
נמליך בדיון זה סחר, אני סבקס את כל החברים
להגיש את שאלותיהם בכתב.

הגנר י.גורי:

ר.ש.

ה) בעית החשמל בירושלים

היו"ר י. גורי:

שר המסחר והתעשייה הגיש לנו מכתב בקשר להעלאת תעריפי החשמל בירושלים. אגב הדיון במכתבו זה התעוררו שאלות בקשר עם בעית החשמל בירושלים בכלל, ומר ציטרון נחן לנו ביאורים. הועדה הביעה את מסאלחה שמיום הדיון יהיה בנוכחות השר. אני אבקש את השר להת כמה המברים נוספים בענין זה.

שר המסחר והתעשייה ד. יוסף:

קודם כל עלי לציין, כי שביחת הפועלים בביה"ר "שמשון" נפסקה אחרול, וזה איפשר לנו להמשיך בעבודה קשירת הקו. בינתיים הוברר לנו, כי קיימת אפשרות אם נעביר את המטרנספורמטור מ"שמשון" למרחק של 15 ק"מ משם, להגביר את כמות החשמל שנוכל לקבל מהקו הישיר של החברה הא"י בעוד 1000 קו"ש, כלומר שירושלים תקבל 3500 במקום 2500 קו"ש. זה צריך לעלות 40 אלף ל"י וצריך לדחות את גמר העבודה ל- 4-5 ימים. התלטנו שמן התבונה יהיה לעשות זאת, ואחרול נחנן הוראה לחברת החשמל הא"י לגשת מיד לביצוע ההטבה הזו. אז יהיה בסך הכל 5000 קו"ש לירושלים, יחד עם מה שמספקת החברה הירושלמית. בשלב הראשון נקבל מ"שמשון" 2500 קו"ש, ובהספקה זו יהיה המצב בירושלים טוב יותר ממה שהיה זה זמן רב. בשלב שני נקבל לפחות עוד 2500 קו"ש מ"שמשון", ואז יהיה 10.000 קו"ש, בל מה שדרוש. עליכם גם לקחת בחשבון שבינתיים יתחילו לתקן את המכונות של החברה הירושלמית.

בינתיים היום קקה דבר חדש. המהנדס המייצג את החברה שמכרה את הגנרטורים אמר, שאינו בטוח אם הפועלים לא עשו סבוטז'ה, והוא מבקש לפתוח את ראשי הדיזלים לפני שמפעילים אותם. דבר זה יקח שבועיים או יותר, אבל אנו מוכרחים לעשות זאת.

אני יודע שגישתכם לענין היא זו, שבכלל אינכם יודעים למה יש צורך בחברה הירושלמית. ובכן, עלי להסכים אתכם בכל לב בגישתכם זו. כוונת הממשלה להיפטר מן החברה הזו. רומנברג עומד לנסוע כעת לאנגליה, וזהו אחד הדברים שאנו דורשים ממנו לעשות: לגמור עם החברה. ואם הוא לא יוכל לסיים את המו"מ אתם, הממשלה חייבת לקחת את החברה לידיה.

אשר להעלאת המחירים, אני רוצה שתדעו, כי החברה הירושלמית עובדת כעת בהסדר, והיא נמצאת כמעט במצב של פשיטת רגל. עלי לומר לכם, כי אם גם הממשלה תקח את החברה הזו לידיה, לא תוכל לעשות זאת במחירים יותר גולים. אמנם אני יודע שאין הצדקה לכך שהאזרחים הירושלמיים ישלמו יותר מאשר אזרחי הארץ כולה, אבל הכרה הוא לעשות את הדבר הזה, עד למיזוג החברות. בעצם, עלי לציין, כי אני מדבר עכשיו באופן אובייקטיבי למדי, היות ועניני החשמל עוברים עכשיו לשר האוצר.

היו"ר י. גורי:

הועדה שמעה את נמוקיו של שר המסחר והתעשייה, וחושבני שהם היו משכנעים למדי. אני מציע לוועדה להחליט, כי היא רושמת לפנייה את הודעה שר המסחר והתעשייה.

שר האוצר ל. אשכול:

אם סך הכל של ההעלאה אינו מגיע לסכום גדול מאד, ואם ישנם סכויים לסיים במהרה את מיזוג שתי החברות, אני חושב שאפשר אולי למצוא דרך של סובסידה או משהו דומה, כדי לא להעלות עכשיו את המחירים בירושלים.

מ. י. כ. ו. ג.:

ועדת הכספים רושמת לפנייה את הודעת שר המסחר והתעשייה, בתוספת הודעה שלפני שיינתן תוקף לעלית המחירים, ייבדק הענין בין שר האוצר לשר המסחר והתעשייה, כדי להמנע מהעלאה זו. הועדה דחתה את הצעתו של מר סנה, לציין, כי עד שתתמוזגנה שתי החברות יחפשו שני השרים לכטות את ההפרש בהספקת החשמל בירושלים, לא ע"י העלאת המחירים.

היו"ר י. גורי:

ברצוני להודיע לחברי הועדה, כי נודע לי בימים האחרונים. שוטרה הרלרלה דורשח

גם כן דיון בעניני החשמל, ויו"ר הוועדה מסתמך על החלטת ועדת הכנסת.
אני מבקש סמכות מידי חברי הוועדה למנות לוועדה הכנסת ולהציג בפניו את
השאלה הזו.

אני מבקש משר במסחר והתעשייה, לתת לנו
ביחורים מספר ביחס לביה"ר פיליפס.

שר המסחר והתעשייה ד. יוסף:

ברצוני לציין, כי כדי להמשיך בפעולת ביה"ר
זה, יש צורך ב-62 אלף ל"ש במטבע חוץ
לשנה, וסכום זה חשוב איננו יכול להינתן. הם פנו בענין זה לאוצר, ושם הפנו
אותם למשרד החוץ ולא אלי. אני מצטער מאד על כך, אבל כך קרה. משרד החוץ
עמד על הדבר הנורמלי, ואילו היו פונים אלי, הייתי ניגש לענין בגישה שונה
לגמרי.

מכל מקום, כשנודע לי על החלטתם לסגור את
בית ההרושת, הזמנתי אלי לשיחה את הציר ההולנדי ושאלתי, אם יוכל להשפיע
על החברה. הוא הבטיח שיעשה כל מה שביכולתו.

נוסף על זה, נמצא כעת באירופה מנהל מרכז
ההשקעות שלנו, ואני טלגרפתי אליו שיגש למשרד הראשי ויבטיח להם בשמי,
כי אנו נשמור בעתיד על ענין ההקצבות ונשלם את הסכומים המגיעים להם. הוא
צריך להיות אצלם היום או מחר, ואני מקווה שיוכל להועיל במשהו.

אתמול היה אצלנו גם מנהל החברה, הרוצה
מאד להשאיר כאן; הוא עומד לנסוע להולנד בימים הקרובים, והבטיח לי שיעשה
במיטב יכולתו להשפיע לטובת בענין.

על כל פנים, אני הודעת להם, שאם הם לא
יחזרו מהחלטתם לסגור את המפעל, אנו נדאג שמשקיעים יהודים יקנו את המפעל.
אנו עושים את כל המאמצים כדי שביה"ר זה לא ייסגר.

(ג) הונות

היו"ר י. גורי:

ברצוני להודיע לחברי הוועדה, כי בענין
דו"ח מבקר המדינה אני המשכתי לעבוד
עם נציגי המשרד, ואבקש את יו"ר הכנסת להכניס שאלה זו בסדר-היום בערך
במחצית השניה של חודש דצמבר. אני, בסיכום לעבודתי, רשמתי לפני 17
שאלות שהצגתי למבקר המדינה, והוא צריך לענות עליהן. אני מציע שבעיה זו
תהיה נידונה באחת מועדות המשנה של ועדת הכספים. אשר לדו"ח על "עמידר",
הובטח לי מטעם מבקר המדינה, שעד סוף השבוע נקבל את כל החומר. בקשתי ממנו
גם חומר על כל התקציבים הצבוריים של כל המוסדות במדינה יחד.

א. צינלינג:

בסיכומי ועדת הכספים ישנו אי דיוק מסוים,
ואני מבקש לחקנו. בקשר לשימוש בעדפים
כתוב כי, הסעיף בחוק התקציב, עליו נסב בוכוח, דורש בדיקה, מהמת חוסר
בהירותו, והוועדה תשוב לדון בזה. אני מבקש לכתוב "דורש תיקון 2 ולא "דורש
בדיקה".

היו"ר י. גורי:

דבר זה מוסכם.
הישיבה סגורה.

הישיבה ננעלה בשעה 13.30.